

Lieta C-16/24 [*Sinalov*] ⁱLūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu

Iesniegšanas datums:

2024. gada 11. janvāris

Iesniedzējtiesa:

Sofiyski gradski sad

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2024. gada 11. janvāris

Apsūdzētie kriminālprocesā:

YR

WV

AN

WY

Pamatlietas priekšmets

Kompetences konflikts starp valsts tiesnesi un viņa administrācijas vadītāju par veidu, kādā lietu sadalē ir jāpiemēro dalībvalstī spēkā esošais sadales pēc nejausības princips. Tiesu neatkarības principa kā tiesiskuma izpaušmes ņemšana vērā, ja lietu sadales pēc nejausības principa sistēma tiek interpretēta un piemērota tādējādi, ka valsts tiesnesim nav atļauts patstāvīgi izvērtēt, vai viņa kompetencē ir izskatīt viņam administrācijas vadītāja izskatīšanai nodoto krimināllietu, un tā rezultātā pēc tam, kad šis tiesnesis bez administrācijas vadītāja piekrišanas tieši nodeva lietas izskatīšanu citam tās pašas tiesas tiesnesim kompetences apsvērumu dēļ un šis cits tiesnesis pieņēma lietu izskatīšanai, un uzskatīja par nepieciešamu (tāpat bez administrācijas vadītāja piekrišanas) uzklaut puses jautājumā par savu kompetenci izskatīt lietu, pret abiem valsts tiesnešiem tika ierosināta

ⁱ Šis lietas nosaukums ir izdomāts. Tas neatbilst neviena lietas dalībnieka reālajam personvārdam vai nosaukumam.

disciplinārlieta par kaitējumu tiesu sistēmas reputācijai un dienesta pienākumu nepildīšanu.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Savienības tiesību interpretācija saskaņā ar LESD 267. pantu

Prejudiciālais jautājums

Vai ar LES 19. panta [1. punkta otro daļu] un Hartas 47. pantu ir saderīga valsts tiesību akta – kurā kā tiesas spriešanas princips ir paredzēta lietu sadale tiesnešiem pēc nejaušības principa, lai noteiktu, kuram no viņiem ir jāizskata krimināllieta, – interpretācija, saskaņā ar kuru gadījumā, ja rodas šaubas par šī principa pārkāpumu lietā, kuru administrācijas vadītājs jau ir nodevis izskatīšanai, šīs šaubas ir jāklieidē šādi:

- 1) tas ir tiesas jautājums, un par to – pat pēc pušu uzklauššanas un apelācijas tiesvedībā – lemj tiesa, kas izskata lietu; vai
- 2) tas ir administratīvs jautājums, un tikai administrācijas vadītājam ir tiesības to izvērtēt,

un turklāt interpretācija, saskaņā ar kuru, ja tiesnesis, kuram lieta nodota izskatīšanai, uzskata, ka saskaņā ar šo principu lieta ir jāizskata citam tiesnesim, un nodod lietas izskatīšanu šim tiesnesim, un otrs tiesnesis, kuram ir nodota lietas izskatīšana, nolemj jautājumā par savu kompetenci vispirms uzklaušīt puses uz sacīkstes principa balstītā procesā un pēc tam patstāvīgi par to lemt, šie divi tiesneši izdara disciplinārpārkāpumu, jo viņi ar savu rīcību kaitē tiesu sistēmas reputācijai un nepilda dienesta pienākumus?

Atbilstošās Savienības tiesību normas un judikatūra

Līgums par Eiropas Savienību (turpmāk tekstā – “LES”), jo īpaši 19. panta 1. punkta otrā daļa;

Eiropas Savienības Pamattiesību harta (turpmāk tekstā – “Harta”), jo īpaši 47. pants;

Padomes Pamatlēmums 2008/841/TI (2008. gada 24. oktobris) par cīņu pret organizēto noziedzību (OV 2008, L 300, 42. lpp.);

Padomes Pamatlēmums 2004/757/TI (2004. gada 25. oktobris), ar ko paredz minimuma noteikumus par noziedzīgu darbību pazīmēm un sodiem narkotisko vielu nelikumīgas tirdzniecības jomā (OV 2004, L 335, 8. lpp.);

2021. gada 15. jūlija spriedums Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem), C-791/19, EU:C:2021:596;

2021. gada 20. aprīļa spriedums *Repubblica*, C-896/19, EU:C:2021:311;

2019. gada 19. novembra spriedums A.K. u.c. (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas neatkarība), C-585/18, C-624/18 un C-625/18, EU:C:2019:982;

2021. gada 2. marta spriedums A.B. u.c. (Augstākās tiesas tiesnešu iecelšana – Pārsūdzība) C-824/18, EU:C:2021:153;

2019. gada 5. novembra spriedums Komisija/Polija (Vispārējās jurisdikcijas tiesu neatkarība), C-192/18, EU:C:2019:924;

2019. gada 24. jūnija spriedums Komisija/Polija (Augstākās tiesas neatkarība), C-619/18, EU:C:2019:531.

Valsts tiesību akti

Nakazatelno-protsesualen kodekss (Kriminālprocesa kodekss), jo īpaši 42. panta 2. punkts, 44. panta 1. punkts un 258. pants

Zakon za sadebnata vlast (Likums par tiesu sistēmu, turpmāk tekstā – “ZSV”), jo īpaši 9. panta 1. punkts, 86. pants, 109. pants, 307. panta 2. punkts, 308. pants, 327. pants, kā arī 360.b panta 1. un 6. punkts

Īss pamatlīstas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Sākot ar 2014. gada 30. oktobri *Spetsializiran nakazatelen sad* (Specializētā krimināltiesa, Bulgārija) izskatīja krimināllietu pret četrām personām par dalību organizētā noziedzīgā grupā ar noziedzīgu mērķi izdarīt pārkāpumus nodokļu jomā – PVN nemaksāšana. Iespējamās noziedzīgās darbības tika izdarītas laikā no 2008. gada janvāra līdz 2012. gada 27. martam.
- 2 Krimināllīstas izskatīšana, izmantojot datorizētu lietu sadales tiesnešiem pēc nejaušības principa procedūru, tika nodota tiesnesim *Ivo Hinov*. Lietu iztiesāja palāta un divi tiesas piesēdētāji. Ņemot vērā viena no tiesas piesēdētājiem nāvi 2021. gadā un kolēģijas nemainīguma principu, tiesnesis *Ivo Hinov* (turpmāk tekstā – “tiesnesis *I.H.*”) 2021. gada 19. oktobrī izdeva rīkojumu par lietas atkārtotu izskatīšanu.
- 3 2022. gada 27. jūlijā *Spetsializiran nakazatelen sad* (Specializētā krimināltiesa) tika likvidēta un lieta tika nodota izskatīšanai *Sofiyski gradski sad* (Sofijas pilsētas tiesa, Bulgārija) (turpmāk tekstā – “SGS”) piekritības dēļ. Šajā tiesā arī tiesnesis *I.H.* tika atkārtoti iecelts par tiesnesi, kur viņš pašlaik pilda šī amata pienākumus.

- 4 2022. gada 4. augustā SGS Krimināllietu nodaļas administratīvais vadītājs izmantoja lietu sadales mehānismu, piemērojot sadales pēc nejaušības principu starp visiem tiesas tiesnešiem. Lietas izskatīšana tika nodota tiesnesei *Hristinka Koleva* (turpmāk tekstā – “tiesnese *H.K.*”). Neanalizējot lietā uzdotos tiesību jautājumus, viņa 2023. gada 27. septembrī nolēma, ka tiesnesis *I.H.* kompetencē ir izskatīt lietu pēc būtības. Tādēļ viņa nodeva lietu izskatīšanai šim tiesnesim.
- 5 2023. gada 3. oktobrī tiesnesis *I.H.* pieņēma tiesas nolēmumu, ar kuru uzdeva rīkot atklātu tiesas sēdi, lai uzklautu puses – it īpaši saistībā ar jautājumu par to, vai ir ievērots sadales pēc nejaušības princips. Puses puda viedokli, ka tiesnese *H.K.* ir pieļāvusi tiesību kļūdu, jo tiesnesis nevar nodot lietu izskatīšanai citam tiesnesim. Tās uzskata, ka lieta ir jānodod izskatīšanai tiesas administrācijas vadītājam, kuram ir jānodod lietas izskatīšana no jauna pēc nejaušības principa.
- 6 2023. gada 23. novembra lēmumā tiesnesis *I.H.* norādīja, ka likumdevējs ir noteicis sadali pēc nejaušības principa kā tiesu varas organizācijas principu un ka katra tiesa ir tiesīga pārskatīt savu kompetenci. Tāpēc viņa ieskatā tas ir tiesas jautājums (t.i., jautājums, kas – arī apelācijas tiesvedībā – ir jāizskata tiesai), nevis administratīvs jautājums (t.i., nav jautājums, par kuru būtu jālemj administrācijas vadītājam).
- 7 Pēc apelācijas sūdzības par šī tiesneša lēmumiem kompetentā apelācijas instances tiesa nolēma, ka tikai administrācijas vadītājs ir tiesīgs izvērtēt, vai lietas sākotnējā nodošanā izskatīšanai ir ievērots sadales pēc nejaušības princips.
- 8 Ar 2023. gada 22. decembra rīkojumu administrācijas vadītājs ierosināja disciplinārlietu pret tiesnešiem *H.K.* un *I.H.* Tiesnesei *H.K.* faktiski tiek pārmests, ka tā nav nodevusi lietu administrācijas vadītājam atkārtotai lietas sadalei (un turklāt nav apturējusi tiesvedību un nav sevi atstatījusi no lietas izskatīšanas), savukārt tiesnesim *I.H.* tiek pārmests, ka viņš ir piekritis izskatīt lietu, kas viņam nebija pienācīgi nodota saskaņā ar ZSV prasībām. Juridiski tiesneša un tiesneses rīcība tika klasificēta kā “rīcība, kas kaitē tiesu varas reputācijai un ir dienesta pienākumu nepildīšana”.

Galvenie tiesneša un viņa administrācijas vadītāja argumenti

- 9 **Tiesnesis *I.H.***, kura palāta ir iesniedzējtiesa, kas Tiesai¹ ir iesniegusi lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, uzskata, ka apstākļi, ka SGS priekšsēdētājs viņu sauc pie disciplināratbildības, aizskar viņa tiesības uz brīvu savas kompetences izvērtējumu krimināllietas izskatīšanā vispārējo tiesneša pilnvaru ietvaros. Viņaprāt, šajā kontekstā rodas vismaz divi būtiski jautājumi. Pirmais jautājums ir par to, vai iesniedzējtiesai ir jāatzīst, ka tai faktiski nav kompetences izlemt šo

¹ Tulkotāja piezīme. Sākotnējo 2024. gada 11. janvāra lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu bija iesniedzis tiesnesis kā atsevišķa persona palātas priekšsēdētāja statusā. Ar 2024. gada 15. janvāra lēmumu, kas Tiesā tika iesniegts 2024. gada 17. janvārī, palāta pilnā sastāvā, t.i., tiesnesis un abi tiesas piesēdētāji, apstiprināja viņa lēmumu.

jautājumu, kas nozīmētu, ka tā atzīst, ka šo vērtējumu var veikt tikai administrācijas vadītājs. Otrais jautājums ir par to, vai iesniedzējtiesas līdz šim veiktās darbības, kas ir vērstas uz savas kompetences izvērtēšanu, faktiski ir disciplinārpārkāpums un tādējādi ir pamats sevis atstatīšanai, jo attiecīgais tiesnesis, veicot tiesas darbības konkrētā lietā, grauj tiesu sistēmas reputāciju un nevar turpināt izskatīt lietu.

- 10 Iesniedzējtiesa īsumā izklāsta sadales pēc nejaušības principa būtību un praktiskās sekas lietu piešķiršanā. Tā norāda, ka jaunā sistēma ir tikusi ieviesta, lai ierobežotu patvaļu lietu sadalē, saistībā ar kuru tiesas priekšsēdētājs parasti īsteno monopoltiesības. Sadale pēc nejaušības principa notiekot tad, kad lieta tiek ierosināta tiesā. Tā izpaužoties divējādi. Sadale pēc nejaušības principa varot būt i) “automātiska” (ar vienmērīgu elektronisku nodošanu pēc saņemšanas secības) – šādā gadījumā lieta tiek sadalīta starp visiem, šajā gadījumā – SGS Krimināllietu nodaļas – tiesnešiem. Šāda pieeja esot piemērojama, pirmo reizi nododot lietu izskatīšanai tiesā. Sadale pēc nejaušības principa varot izpausties arī kā ii) “konkrēta tiesneša izvēle”, t.i., “manuāla nodošana”. Otrā pieeja galvenokārt tiek piemērota gadījumos, kad lietas izskatīšana sākotnēji ir tikusi nodota konkrētam tiesnesim, kurš to pēc tam ir nodevis citai iestādei (piemēram, prokuratūrai procesuālās kļūdas novēršanai vai citai tiesai, kas, viņaprāt, ir kompetenta), un pēc tam tā pati lieta atkal nonāk tiesā. Šajā gadījumā lietas izskatīšana tiek nodota šim pašam tiesnesim.
- 11 Tomēr iesniedzējtiesas ieskatā valsts tiesībās nav ietvertas norādes par to, kura persona ir kompetenta izvērtēt, vai administrācijas vadītājs ir pienācīgi īstenojis savas pilnvaras ievērot sadales pēc nejaušības principu. Konkrētāk, jautājums esot par to, vai viņš ir rīkojies pareizi, nododot lietas izskatīšanu saskaņā ar pirmo iespēju visiem tiesnešiem, vai arī viņam vajadzēja tās izskatīšanu nodot saskaņā ar otro iespēju, t.i., konkrētam tiesnesim. Iesniedzējtiesas ieskatā šajā ziņā var pamatot divus viedokļus.
- 12 Saskaņā ar pirmo viedokli tas, ka valsts likumdevējs ir noteicis sadali pēc nejaušības principa kā tiesas spriešanas organizācijas principu, nozīmē, ka tā ir būtisks tiesvedības tiesiskuma elements. Tāpēc esot spēkā vispārējais princips, ka tiesnesis, kuram lieta ir tikusi nodota izskatīšanai, ir tiesīgs izvērtēt savu kompetenci, tostarp to, vai, nododot lietu izskatīšanai, ir ievērots sadales pēc nejaušības princips. Saskaņā ar šo viedokli sadales pēc nejaušības princips tiek īstenots divos posmos. Pirmajā posmā to īstenojot administrācijas vadītājs, kurš lietas izskatīšanu nodod konkrētam tiesnesim, pēc saviem ieskatiem piemērojot vienu no diviem klātesamības veidiem. Administratīvajā procesā tas notiekot bez pušu piedalīšanās. Otrajā posmā tiesnesis, kuram lieta ir tikusi nodota izskatīšanai, veic patstāvīgu novērtējumu, kas tiesvedībā tiek īstenots, ņemot vērā visas ar to saistītās garantijas – pušu uzklaustīšana un augstāku instanču veikta kontrole.
- 13 Saskaņā ar otro viedokli šā principa ievērošanas kontrole esot vienīgi administrācijas vadītāja kompetencē. Ja tiesnesis, kuram lieta ir tikusi nodota izskatīšanai, uzskata, ka lieta viņam ir tikusi nodota kļūdaini, viņam vispirms esot

jāinformē administrācijas vadītājs, kuram ir jāizvērtē, vai lieta ir jānodod izskatīšanai no jauna. Šo viedokli pauž apelācijas tiesa un SGS administrācijas vadītājs, kurš esot uzsācis disciplinārlietu pret tiesnešiem *I.H.* un *H.K.* **Administrācijas vadītāja** ieskatā tikai viņš ir tiesīgs veikt šo izvērtējumu un tiesnesei *H.K.* tādējādi vispirms bija jānodod izskatīšanai lieta viņam, norādot atbilstošus iemeslus, lai viņš pēc tam varētu izlemt, vai viņa kompetencē ir nodot lietu jaunai izskatīšanai. Līdz ar to tiesnesim *I.H.*, saņemot lietu no tiesneses *H.K.*, esot vajadzējis nodot tā izskatīšanu tieši administrācijas vadītājam, lai viņš veiktu šo izvērtējumu, nevis pašam izlemt, vai viņš ir tiesīgs izskatīt lietu bez attiecīgās tiesas administrācijas vadītāja piekrišanas.

- 14 Tomēr iesniedzējtiesa uzsver, ka, pamatojoties uz valsts tiesībām, nav skaidrs, vai administrācijas vadītājam, izvērtējot tiesneša kompetenci izskatīt un izlemt lietu, ir vadītāja pilnvaras attiecībā pret tiesnesi konkrētā aspektā – sadales pēc nejausības principa ievērošanā.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 15 Iesniedzējtiesa vispirms norāda, ka pamatlieta ir par personu, kuras ir apsūdzētas par dalību organizētā noziedzīgā grupā un par izvairīšanos no PVN maksāšanas, vainas vai nevainīguma noteikšanu. Vainas atzīšanas gadījumā sods būtu jāpiemēro saskaņā ar Padomes Pamatlēmumu 2008/841/TI (2008. gada 24. oktobris) par cīņu pret organizēto noziedzību un Padomes Pamatlēmumu 2004/757/TI (2004. gada 25. oktobris), ar ko paredz minimuma noteikumus par noziedzīgu darbību pazīmēm un sodiem narkotisko vielu nelikumīgas tirdzniecības jomā. Tā kā pamatlietā ir jāpiemēro atvasināto tiesību akti, ir piemērojama arī LES 19. panta 1. punkta otrā daļa un Hartas 47. pants. Pamatlieta ir jāizskata tiesai, kas ir neatkarīga Savienības tiesību izpratnē.
- 16 Iesniedzējtiesas ieskatā šajā ziņā galvenokārt runa ir par tiesneša neatkarību, īstenojot savas tiesības spriest par savu kompetenci izskatīt lietu (kompetence, ņemot vērā sadales pēc nejausības principu). Tāpēc ir jāpārbauda, vai šī neatkarība netiek apdraudēta, ja šo novērtējumu var veikt tikai attiecīgās tiesas administrācijas vadītājs un ja attiecīgās tiesas kolēģijas viedokli, ka tai pašai ir šāda kompetence, administrācijas vadītājs uzskata par disciplinārpārkāpumu.
- 17 Šajā ziņā iesniedzējtiesa atgādina, ka saskaņā ar Tiesas viedokli, lai gan tiesu varas organizācija ir valsts tiesību jautājums, šai organizācijai ir jānodrošina tiesnešu neatkarība, lai garantētu tiesiskuma kā sevišķi svarīgas vērtības aizsardzību. Minētais ir spēkā arī attiecībā uz tādu tiesību normu saturu, kuras reglamentē disciplinārlietu pret tiesnešiem izskatīšanu.
- 18 Iesniedzējtiesa norāda, ka Tiesa uzskata, ka tiesneša neatkarība kā tāda ir piemērojama attiecībā pret likumdošanas un izpildvaru. Tomēr šajā lietā jautājums par tiesneša neatkarību rodas, ņemot vērā tiesneša attiecības ar administrācijas vadītāju, un tikai vienā aspektā, proti, izvērtējot sadales pēc nejausības principa pareizu piemērošanu, ko administrācijas vadītājs jau ir veicis.

- 19 Tomēr ir jānorāda, ka administrācijas vadītāja ziņā ir radīt nepieciešamos apstākļus tiesvedības īstenošanai, bet viņš pats nespriež tiesu attiecīgajā lietā. Tādējādi attiecīgās tiesas priekšsēdētājs tiesu sistēmā, īstenojot savas pilnvaras nodot lietas izskatīšanai, tiesu sistēmā īsteno tikai izpildvaru, nevis tiesu varu. Pilnvaras ir skaidri nodalītas. Tiesneša pilnvaras īsteno tiesnesis (saistībā ar viņa izskatīto lietu), bet izpildvaras pilnvaras īsteno administrācijas vadītājs (attiecībā uz tiesu, kuru viņš vada).
- 20 Turklāt saskaņā ar Tiesas judikatūru viens no tiesas neatkarības elementiem ir tās ārējā neietekmējamība. Šis jautājums pamatlietā rodas tiktāl, ciktāl ārējs faktors – administrācijas vadītājs – uzstāj, ka tikai viņš saskaņā ar sadales pēc nejaušības principu var izlemt, kuram tiesnesim ir jāizskata lieta.
- 21 Tiesa arī norāda, ka neatkarības prasība paredz, ka tiesa pilda savas funkcijas pilnīgi autonomi, nebūdamā pakļauta nekādai hierarhiskai saiknei vai subordinācijai attiecībā pret kādu un nesāņemot jebkādas izcelsmes rīkojumus vai instrukcijas, tādējādi būdamā aizsargāta pret ārēju iejaukšanos vai spiedienu, kas var nelabvēlīgi ietekmēt tās locekļu spriešanas neatkarību un ietekmēt viņu lēmumus.
- 22 Pamatlietā administrācijas vadītājs noliedza, ka tiesnesim ir iespēja veikt izvērtējumu attiecībā uz savu kompetenci, jo viņš uzskata, ka viņam ir monopoltiesības šajā jautājumā un ka viņa lēmums ir saistošs tiesnešiem. Iesniedzējtiesas ieskatā tas ir ārēja spiediena veids, ciktāl tas attiecas uz jautājumu par tiesas spriešanas principa piemērošanu. Tomēr administrācijas vadītājs ir ārēja persona attiecībā uz šo tiesas spriešanu.
- 23 Iesniedzējtiesas ieskatā šajā lietā piemērotā Tiesas judikatūra ir jāsaprot tādējādi, ka tiesneša neatkarības prasība ir piemērojama no brīža, kad tiesnesis tiek norīkots izskatīt un izlemt konkrētu lietu. No šā brīža viņa neatkarība kļūst par vērtību, no šā brīža uz viņu vairs nevar izdarīt spiedienu, kad runa ir par lēmumiem, ko viņš pieņem, izskatot un izlemjot šo lietu. Tas attiecas arī uz lēmumiem, kas attiecas uz viņa paša kompetenci.
- 24 Pamatlietā tiesnesi *H.K.* sākotnēji administrācijas vadītājs pienācīgi norīkoja izskatīt pamatlietu. Nevar piekrist viedoklim, ka tiesnese joprojām ir viņa kontrolē, bet nevar izlemt jautājumu par viņas kompetenci izskatīt un izlemt lietu pati saskaņā ar sadales pēc nejaušības principu, bet tā vietā tai ir jālūdz viņam lietu nodot izskatīšanai no jauna, nevar piekrist. Ja tiek atzītas tiesneses *H.K.* tiesības patstāvīgi izvērtēt savu kompetenci izskatīt lietu, tas nozīmē arī viņas tiesību patstāvīgi nodot lietu tiesnesim *I.H.* atzīšanu, ja viņa uzskatīja, ka lieta ir jāizskata viņam. No tā izriet, ka ir jāatzīst tiesneša *I.H.* tiesības pēc lietas saņemšanas pašam izvērtēt, vai viņa kompetencē ir izskatīt lietu saskaņā ar sadales pēc nejaušības principu, tostarp tiesības lemt par pušu uzklauššanu pirms secinājumu izdarīšanas, neatstājot šo lēmumu administrācijas vadītāja ziņā.

- 25 Turpretim, ja būtu jāpiekrīt administrācijas vadītāja viedoklim, tas nozīmētu, ka tiesnesis, kuram ir jāizskata un jāizlemj konkrēta lieta, būtu pilnībā atkarīgs no administrācijas vadītāja gribas attiecībā uz konkrētu savas kompetences izskatīt un izlemt lietu aspektu, un pats nevarētu veikt šādu vērtējumu. Iesniedzējtiesas ieskatā tā rezultātā tiesa – tieši šajā ziņā (kompetences izskatīt un izlemt lietu izvērtēšana, ņemot vērā sadales pēc nejaušības principu) – ir atkarīga no administrācijas vadītāja.
- 26 Iesniedzējtiesa arī pārbauda, vai pret tiesnesi *I.H.* ierosinātā disciplinārlieta neapdraud sabiedrības uzticību tiesu varas darbībai un neatkarībai. Šajā ziņā ir jānorāda, ka Tiesa uzskata, ka disciplinārlietas pret tiesnesi nedrīkst būt līdzeklis, lai kontrolētu viņa pieņemtā tiesas lēmuma saturu, un ka disciplinārās atbildības sistēmai ir jābūt tādai, lai izvairītos novērstu risku, ka viņu disciplinārā atbildība var iestāties tikai viņu nolēmuma dēļ.
- 27 Iesniedzējtiesas ieskatā pamatlietā šie nosacījumi nav izpildīti, ciktāl disciplinārlietas pret tiesnesi *H.K.* un tiesnesi *I.H.* attiecas uz viņu pieņemto tiesas lēmumu saturu, kas ir rakstveida formā. Patiesais mērķis ir pārvest viņiem, ka šis saturs nebija tāds, kādam, pēc administrācijas vadītāja domām, tam bija jābūt. Attiecībā uz disciplinārlietu, kas ir saistīta ar tiesas nolēmuma saturu, Tiesa ir nolēmusi, ka disciplināratbildība var iestāties tikai “noteiktos izņēmuma gadījumos”. Šajā ziņā runa ir par “nopietnu un pilnīgi neattaisnojamu tiesnešu rīcību, piemēram, apzinātu un ļaunticīgu vai īpaši rupjas un būtiskas neuzmanības dēļ pieļautu to valsts un Savienības tiesību normu pārkāpumu, kuru ievērošana tiem ir jānodrošina, vai pret patvaļu, vai to, ka tiks liegta piekļuve tiesiskās aizsardzības līdzekļiem.”
- 28 Iesniedzējtiesa secina, ka tiesneses un tiesneša lēmums pašiem izvērtēt savu kompetenci izskatīt pamata lietu nevar tikt uzskatīts par tik ārkārtīgi smagu tiesību pārkāpumu. Tas ir strīdīgs pilnvaru īstenošanas gadījums. Tiesnese un tiesnesis uzskatīja, ka konkrēto kompetenci (savas kompetences izvērtēšanu no sadales pēc nejaušības principa ievērošanas viedokļa) varēja īstenot tikai tiesnesis, bet ne administrācijas vadītājs. Turpretim administrācijas vadītājs uzskatīja, ka ne tikai viņam vienīgajam ir šādas pilnvaras, bet arī to, ka tiesnese un tiesnesis ir izdarījuši disciplinārpārkāpumu, noliedzot viņa pilnvaras. Turklāt tiek norādīts, ka tiesnese un tiesnesis ir pienācīgi pamatojuši savus tiesas lēmumus šajā sakarā. Tomēr administrācijas vadītājs šo apstākli neanalizēja un neizvērtēja, vai tā ir tikai kļūda tiesību piemērošanā. Drīzāk viņš izmanto disciplinārlietu procedūru, lai aizsargātu savu monopolu jautājumā par sadales pēc nejaušības principa pareizu piemērošanu.
- 29 Visbeidzot iesniedzējtiesa uzsver, ka prasība par tiesnešu neatkarību nav pašmērķis, bet kalpo pušu tiesībām uz aizstāvību, kuru acīmredzamā forma ir tiesības tikt uzklausītam. Tiesneša *I.H.* rīcības, kas izraisīja viņa disciplināratbildību, mērķis bija dot pusēm iespēju izteikties par to, vai ir ievērots sadales pēc nejaušības princips – administratīvajam vadītājam veicot sākotnējo sadali un tiesnesei *H.K.* nododot lietu tiesnesim *I.H.* Šāda pieeja faktiski

nodrošināja pusēm efektīvu aizstāvību, izlemjot šo jautājumu, jo to viedoklis tika ņemts vērā. Savukārt, ja šis jautājums būtu jāizlemj administrācijas vadītājam administratīvā procesā, viņš to būtu pieņēmis, pamatojoties uz savu personīgo vērtējumu un neuzklausot puses.

- 30 Rezumējot, iesniedzējtiesas ieskatā šajā lietā ir jāpārbauda, vai ir garantēts tiesu neatkarības princips kā tiesiskuma izpausme. Pēc šīs tiesas domām, no Savienības tiesībām izrietošo pilsoņu tiesību dzīvotspēju var garantēt tikai tad, ja tās aizsargā neatkarīga tiesa. Un šai neatkarībai būtu jārodas līdz ar lietas nodošanu izskatīšanai. No šī brīža tiesnesim ir jāuzņemas pilna atbildība par savu lēmumu. Viņa pieļautās kļūdas ir jālabo pusēm, iesniedzot apelācijas sūdzību, vai arī augstākām instancēm – *ex officio*. Ja pēc lietas nodošanas izskatīšanai administrācijas vadītājs var īstenot kontroli pār lietu, kaut vai tikai vienā aspektā (šajā gadījumā – sadales pēc nejaušības principa ievērošanā), nevar uzskatīt, ka tiesa ir pilnīgi neatkarīga.

DARBA VĒRTĒJUMS